

Marzena Antoniak
Akademia Ekonomiczna w Poznaniu

Uproszczenia w procedurach celnych (cz. 2)

Jeżeli wnioskodawca składa jednocześnie do tego samego organu celnego więcej niż jeden wniosek o udzielenie pozwolenia na stosowanie procedury uproszczonej, wyżej wymienione dokumenty należy dołączyć tylko do jednego z wniosków. Jeżeli wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 79 § 1 pkt 1-5, 7 i 8 Kodeksu celnego, organ celny wzywa wnioskodawcę do złożenia w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, zabezpieczenia, o którym w art. 79 § 1 pkt. 6 Kodeksu celnego lub potwierdzenia wcześniej złożonego zabezpieczenia generalnego, związanego ze stosowaniem procedury celnej, w której ma być stosowana procedura uproszczona. Na uzasadniony wniosek, złożony przez wnioskodawcę, organ celny może przedłużyć termin wyznaczony do złożenia zabezpieczenia generalnego, nie dłużej jednak niż o 30 dni. Złożenie tego zabezpieczenia nie wymaga odrębnego pozwolenia. Należy zaznaczyć, iż w przypadku przedłożenia posiadanego potwierdzenia złożenia zabezpieczenia, może być ono wykorzystane wyłącznie dla celów procedury uproszczonej.

Procedura uproszczona (wpis do rejestru) nie może być stosowana wobec:

- wyrobów akcyzowych, dla których ustalona została stawka podatku akcyzowego (z wyjątkiem – w przypadku stosowania procedury uproszczonej w formie wpisu do rejestru – obejmowania ich procedurą wywozu albo procedurą uszlachetniania biernego, także z jednoczesnym zastosowaniem procedury tranzytu; wyjątek ten jednak nie dotyczy towarów objętych obowiązkiem oznaczania znakami skarbowymi akcyzy),
- towarów określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 02.10.2002r. w sprawie wykazu towarów o znaczeniu strategicznym (Dz. U. Nr 182, poz. 1518 i Nr 203, poz. 1719),
- towarów objętych karnetem ATA,
- towarów objętych preferencyjnymi

środkami związanymi z wywozem towarów poza polski obszar celny, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 14.03.2001 r. w sprawie preferencyjnych środków, których zastosowanie przy wywozie towarów skutkuje zakazem zwolnienia od cła przy powrotnym przywozie tych towarów na polski obszar celny,

- towarów obejmowanych procedurą dopuszczenia do obrotu i nie podlegających zwolnieniu od cła, z wyjątkiem:
 - a) towarów, o których mowa w art. 190⁹, art. 190¹⁰, art. 190²⁷, art. 190²⁸, art.190²⁹ i art. 190³⁰ Kodeksu celnego, przewożonych w przesyłkach przez świadczących usługi kurierskie przedsiębiorców oraz urzędy pocztowe, pod warunkiem że łączna wartość celna towarów w przesyłce nie przekracza równowartości: 22 EURO dla towarów, o których mowa w art. 190⁹ Kodeksu celnego, 45 EURO dla towarów, o których mowa w art. 190¹⁰ Kodeksu celnego, 70 EURO dla towarów, o których mowa w art. 190²⁷, art. 190²⁸, art. 190²⁹ i art. 190³⁰ Kodeksu celnego.
 - b) zwolnionych od cła jako towary powracające: kontenerów, palet, opakowań wielokrotnego użytku, części zamiennych przywożonych lub wywożonych łącznie z kontenerami, przeznaczonych wyłącznie do dokonywania drobnych napraw lub niewielkich zabiegów konserwacyjnych, akcesoriów i wyposażenia kontenera, określonych w załączniku nr 27 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 08.03.2001r. w sprawie gospodarczych procedur celnych.

Do głównych korzyści wskazanych przez firmy stosujące uproszczone procedury celne należy zaliczyć:

1. zwiększenie dokonywanych dziennie zgłoszeń.
Praktycznie powiadamiając w wyznaczonym czasie urząd celny, spedytor (ogniwo łańcucha) może rozładować

i przejąć do dystrybucji wszystkie samochody, które podstały się danego dnia w magazynie spedytora. Po uzyskaniu potwierdzeń powiadomień, możliwe są rozładunki i wysyłki towarów w systemie całodobowym. Zdolności przerobowe spedytora uniezależnione są od czasu pracy i możliwości urzędu celnego;

2. skrócenie czasu potrzebnego na „zwolnienie” towaru do obrotu.
Ten czas przy procedurze uproszczonej to kilka godzin dla wszystkich towarów. Jego wydłużenie może zostać spowodowane tylko zatrzymaniem towaru do rewizji celnej lub opieszałością w transmisji potwierdzeń;
3. możliwość rozładunków, przeładunków i przygotowanie wysyłek poza siedzibę urzędu celnego w przystosowanym do tego terminalu;
4. ograniczenie personalnych zależności i sformalizowanie kontraktów z urzędem celnym, co zmniejsza subiektywność podejścia do zgłaszanych spraw oraz eliminuje arbitralność decyzji;
5. redukcja kosztów transportu pomiędzy magazynem a urzędem celnym, kosztów parkingu przy urzędzie i kosztów przechowywania towarów w magazynie celnym.
W tradycyjnej odprawie towar musi być zawieszony i przedstawiony w urzędzie celnym. Urzędy są obciążone pracą. W związku z tym czas oczekiwania na odprawę w wielu wypadkach jest wydłużony. Nierzadko zdarzają się przypadki, iż podmioty wynajmują tzw. „stacje kolejowych”, aby na czas odprawić towar. W procedurze uproszczonej towar jest bezpośrednio dostarczany do magazynów importera lub eksportera do granicy;
6. skrócenie cyklu realizacji dostaw.
Brak obowiązku każdorazowego przedstawiania towarów w urzędzie celnym skraca okres związany z dokonaniem i dokumentowaniem bieżących odpraw. Dopiero w procedurze uproszczonej możliwe jest wprowadzenie dostaw „Just in Time”;

7. redukcja kosztów obsługi administracyjno – biurowej.

System wspomagania obsługi zgłoszeń celnych CELINA jest przeznaczony do obsługi dokumentów obrotu towarowego z zagranicą w placówkach Polskiej Służby Celnej. Celina jest pierwszym w Europie systemem, który wykorzystuje do wymiany informacji format XML. CELINA jest systemem zgodnym ze standardami unijnymi i spełnia następujące wymagania określone dla systemów UE:

- zdolność do rejestracji i obsługi wszystkich procedur importowych i eksportowych,
- zdolność do śledzenia wszystkich transakcji oraz stanu sprawy na każdym etapie obsługi.

Dzięki ogólnopolskiemu wdrożeniu systemu CELINA nastąpi przyspieszenie obsługi dokonywanych zgłoszeń celnych przez podmioty gospodarcze oraz zostanie umożliwiona ich awizacja, co w znacznym stopniu przyspieszy rejestrację zgłoszeń celnych. CELINA połączona jest z systemem rozliczeń cel i podatków – ZEFIREM, co umożliwia automatyczne przekazywanie danych w zakresie dokumentów wymierzających należności, zwalnianie towaru czy saldowanie zabezpieczeń.

System CELINA obsługuje następujące typy dokumentów:

- SAD,
- Deklaracje skróconą,
- Powiadomienie w procedurze uproszczonej,
- Dokument tranzytowy.

Dokument SAD w formacie XML (dla jednej pozycji towarowej) posiada rozmiar ok. 4KB. Zgłoszenie może być wysłane do placówki celnej poprzez Internet, dostarczone na dyskietce lub CD-R.

Wdrażanie systemu przyniosło wymierne korzyści podmiotom realizującym i obsługującym obrót towarowy z zagranicą. Przyspieszenie rejestracji dokumentów celnych zostało skrócone do ok. 10 sekund, natomiast czas obróbki SAD skrócono z ok. 2 godzin do ok. 30 minut. Poza tym system zapewnia jednolitą weryfikację zgłoszeń – wszystkie placówki korzystają z zestawu algorytmów walidacji formalnej i profili analizy ryzyka. Zredukowany do zera został problem „uznaniowości” w przyjmowaniu i kontroli dokumentów celnych. Wspaniałym ułatwieniem dla podmiotów zgłaszających towary jest również możliwość formalnego sprawdzenia dokumentu przed przedstawieniem celnikowi, z wykorzystaniem stron www-Webcel i Celina – Opus.

Firmy upoważnione do wysyłania dokumentu poprzez strony www mają ponadto natychmiast informacje o stanie obsługi ich dokumentu.

Elektroniczne połączenie podmiotu gospodarczego ze służbami celnymi daje sprawny dostęp do informacji o dostawach, wysyłkach, ilościach towarów w magazynie albo o najbliższych płatnościach, pozwalając na szybkie podej-

mowanie decyzji. Taka forma elektronicznego przekazu umożliwia bezpośredni kontakt z urzędem.

OPRACOWANO NA PODSTAWIE:

1. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2001r. w sprawie procedur uproszczonych (Dz. U. Nr 5, poz. 48 z 2002r. z późn. zm.)
2. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 września 2001r. w sprawie deklaracji skróconych i zgłoszeń celnych (Dz. U. Nr 117 poz. 1250)
3. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 1999r. w sprawie warunków wykonywania czynności kontroli celnej (Dz. U. Nr 80 poz. 909)
4. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 września 2001r. w sprawie określenia urzędów celnych, w których są dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa celnego w zależności od rodzaju towarów lub procedur celnych, którymi mogą być obejmowane towary (Dz. U. Nr 118 poz. 1261)
5. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 listopada 1999r. w sprawie trybu i warunków wydawania i cofania pozwolenia na stosowanie zabezpieczenia generalnego i zabezpieczenia ryczałtowego oraz wypadków, w których zabezpieczenia te można stosować, a także sposobu określania wysokości zabezpieczenia ryczałtowego (Dz. U. Nr 96 poz. 1125 z późn. zm.).